

punkt bliver behov for at rejse sagen igen. Til gengæld foreslås nu, at der foretages en kritisk gennemgang af hele *arbejds miljøloven* og dens praktiske konsekvenser med henblik på at få fjernet åbenbare urimeligheder. Den dispensationsramme på 25 mill. kr., som arbejdsministeren har stillet i udsigt, synes kun at udgøre en lille del af, hvad der med rimelighed kunne spares – uden at arbejdsmiljøet ville lide mærkbart herved. Det drejer sig især om bestemmelser vedrørende lokalers indretning, overdrevne sikkerhedsforskrifter m. m. Specielt hvad angår bygninger, der overgår fra en offentlig ejer til en anden, synes det ikke rimeligt, at arbejdsmiljølovens regler automatisk bringes i anvendelse.

Befordring er et tredje eksempel, hvor regeringen har taget et initiativ efter fremsættelsen af beslutningsforslag nr. B 85 i forrige samling – desværre med en minimal økonomisk virkning for amtskommuner og kommuner. Forslagsstillerne mener fortsat, at der er store besparelsesmuligheder på dette felt og har som eksempel herpå fremsat et særskilt forslag vedrørende elevtransport. Men også på andre områder af den offentligt finansierede transport bør der findes besparelser i takt med den igangværende udbygning af den kollektive trafik.

Planlovenes administration forenkles væsentligt med den ændring af by- og landzoneloven, som venstre fik folketingets tilslutning til i maj i år (zoneloven skal i fremtiden kun administreres af kommunerne). Men på det øvrige planlovsområde trænges fortsat til administrative forenklinger (jfr. forslag nr. 340, 347, 351 m. fl.).

Depositum for klager blev foreslået i B 85. Regeringen har indtil denne samlings begyndelse kun udtrykt sympati for forslaget. En hurtig realisering må nu være ønskelig. Kommunernes og amtskommunernes frihed og/eller tilskyndelse til en ændret *takstpolitik* med henblik på at begrænse gratisydelser har hidtil også kun i begrænset omfang påkaldt sig regeringens bevågenhed.

Derimod er undervisningsministerens henstilling vedrørende lærerskematimeforbruget en imødekommelse af forslaget (i B 85) om begrænsning af *folkeskolens reduktionsregler*, og endelig skal nævnes miljøministerens cirkulære vedrørende forenklingen og begrænsningen i planerne for *spildevandsanlæg*. Efter forslagsstillerens opfattelse vil der imidlertid kunne opnås yderligere meget væsentlige besparelser på dette område – uden mærkbare miljømæssige gener.

Ad II: I et debatoplæg med titlen »Udgiftspreset og de økonomiske muligheder«, som Kommu-

nernes Landsforening udsendte i juni 1980 i forbindelse med foreningens delegeretmøde, hedder det i afsnit 2.5 på side 22f.: »I Danmark fordeles større dele af nationalproduktet ved offentlige foranstaltninger end i næsten alle andre lande«. Det fastslås, at »gratisprincippet« hverken er den eneste eller den socialt bedste måde at foretage denne fordeling på. Der findes andre realistiske muligheder, som kan anvendes, »uden at velfærdsstaten af den grund sættes over styr«. »Gratisprincippet kan tilsløre en uønsket anvendelse af ressourcerne«, hedder det videre, og der udtales frygt for, at vi havner i en situation, hvor »man nyder efter evne og yder efter behov«. Det understreges, at »gratisprincippet ikke garanterer reel lighed«, og der nævnes som eksempel, at det er »borgerne med de bedste økonomiske og uddannelsesmæssige forudsætninger, der er de flittigste voksne boglånere på kommunebibliotekerne«.

Gratisprincippet er i virkeligheden ikke særlig socialt. Tværtimod er det i mangfoldige tilfælde de socialt stærke, der bruger det mest, og de socialt svage, der har den mindste fordel af det.

Men udover at begrænse gratisprincippet, er der et stærkt behov for at inspirere til alternative løsningsmuligheder. Det kan og bør ske ved udsendelse af sparekataloger inden for de forskellige sektorområder. Og det bør ske ved en intensiv *omkostningspædagogisk* indsats over for de ansatte i den kommunale sektor – altså ved at man internt i administrationen informerer om prisen for hver enkelt ydelse (fotokopieringen på skolerne eller i administrationen, røntgenbillederne på sygehuset etc., etc.) Endelig kan den alternative løsning også være den private løsning. At man i stedet for flere offentligt ansatte benytter private entreprenører, eller at man i stedet for offentlig børnepasning – som en valgmulighed – gør det økonomisk muligt selv at passe egne børn, hvis man ønsker det i en kortere eller længere periode, heltids eller deltids m. v.

Ad III: Gennem centralt fastsatte standarder og normer (som i mange tilfælde »kun« er vejledende) tilskyndes amtskommuner og kommuner i mangfoldige tilfælde til et forbrug større end nødvendigt. Tænk blot på vejenes standard, skolernes eller de sociale institutioners indretning, personaleforbruget m. v.

Der er på mange af disse områder et påtrængende behov for at tilskynde til et mindre forbrug og en bedre udnyttelse af ressourcerne. Sparevejledninger inden for de enkelte sektorer kan være værdifulde bidrag, men også mulighederne for samarbejde på tværs af sektorerne bør udnyttes